

یادداشت

لژوم هشیاری در بحران دیپلماسی

قدیر گلکاریان، مدرس روابط بین الملل Near East University تنشی که با حمله فردی به سفارت آذربایجان در تهران رخ داد و روابط بین جمهوری آذربایجان و جمهوری اسلامی ایران برای نخستین بار به شکل آشکار دچار تنش عینی نمود، با تصمیم به تعطیل کردن سفارت آذربایجان در تهران وارد فاز جدیدی از تنش شده است.

یادمان است که پس از پیروزی قاطع آذربایجان بر ارمنستان در جنگ ۴۴ روزه قره باغ که بدون تردید با کمک نظمی اسرائیل و ترکیه محقق شد، اصرار جمهوری آذربایجان در تغییر شرایط خطوط مرزی باعث شد که جمهوری اسلامی ایران نسبت به امنیت خود در امتداد مرز شمالی احساس خطر کند. زیرا جمهوری آذربایجان بعد از موفقیت خود در آزاد سازی مناطق عمده اشغال شده قره باغ کوهستانی در صدد قطع ارتباط ارمنستان با مرز جنوبی و همسایگی با ایران را داشت که بحران بر سر گذرگاه زنگزور ادامه یافت. به طوری که بارها ایران با اعلام نکته حساسیت خود به مقامات عالی رتبه جمهوری آذربایجان هشدار داد، انگار توجهی به خاستگاه دولت ایران نشد و آمادگی های رمزی جمهوری آذربایجان در خطوط مرزی و حتی انجام مانورهای نظامی متعدد با ترکیه و حتی مانور سه جانبه میان آذربایجان، ترکیه و پاکستان در میادین زمینی و دریایی و هوایی در کنار بی توجهی سران جمهوری آذربایجان باعث شد که ایران نیز در تمامی خطوط شمال غربی به موازات رود ارس دست به انجام مانورهای نظامی بزند. تمام اینها در واقع تابلویی از تحکات نظامی-امنیتی - سیاسی میان دو کشور بود که به صورت ملموسی شکل گرفت.

در جایی که تهران تمایل خود و حتی جانبداری آشکارش را از مواضع جمهوری آذربایجان در بازپس گیری منطقه قرهباغ به وضوح نشان داد و این نه تنها در صحبت های رسمی مقامات دیپلماتیک که در خطبه های امامان جمعه استان های همجوار با جمهوری آذربایجان نیز بیان شد، اما در نشریات موجود در جمهوری آذربایجان فضایی آلوده از بغض و کینه علیه ایران به دفعات منتشر شد که گویی ایران به هیچ عنوان از موفقیت آذربایجان در نبرد با ارمنستان خشنود نیست و حتی فضاسازی های متعددی نیز در این زمینه تا به امروز ادامه داشته و دارد. در همین حال مقامات جمهوری آذربایجان نیز همین نگاه را نسبت به ایران داشته و معتقد به این هستند که ایران در مسایل آنها دخالت کرده و نشریات و رسانه های داخلی ایران علیه جمهوری آذربایجان و مقامات آن به فراقتنی مسایل و دشمن تراشی می پردازند. به طوری که بر اساس نوشته خبرگزاری آنتاوی در تاریخ ۲۵ نوامبر ۲۰۲۰ طی گزارشی در خصوص کنفرانس بین المللی " در امتداد کریدور مانی: ژئوپلیتیک، امنیت و اقتصاد" که در دانشگاه آدا در شهر باکو برگزار شده بود، از اظهار نظر الهام علی اف، رئیس جمهور آذربایجان نقل قول کرده و نوشته است که الهام علی در مراسم افتتاحیه این کنفرانس مدعی شده است که با وجود همکاری نزدیک با سه رئیس جمهور سابق ایران، هیچ گاه تا به این اندازه دشمنی در رابطه با آذربایجان از سوی دولت ایران ندیده است. وی با تاکید بر اینکه همواره به انواع اظهارات و اقدامات علیه آذربایجان پاسخ می دهند، چنین تأکید کرده بود که: "ما مجبور شدیم تمرینات نظامی در مرز ایران انجام دهیم تا نشان دهیم که از آنها نمی ترسیم ..."

چنین اظهار نظری از سوی عالی ترین مقام آذربایجان خود نشان از اوج تنش میان دو کشور دارد. هر چند تلاش دستگاه دیپلماسی ایران در آب کردن یخ های میان دو کشور به نتیجه ای نرسید و جمهوری اسلامی نسبت به تجاوزات مکرر جدید در امتداد مرزهای جنوبی ارمنستان که از شهریور سال گذشته تا به امروز تحقق یافته احساس نگرانی کرده، لیکن ایمن را نیز نباید از نظر دور گرفت که اقدامات اسرائیل در نزدیکی مرزهای ایران نیز از سوی جمهوری آذربایجان به عنوان همسایه، لاپوشانی شده است. در این میان رسانه های جمهوری آذربایجان از زمان جنگ دوم قره باغ در سال ۲۰۲۰، دشمنی خود با ایران را پنهان نکرده اند و تا آنجا پیش رفته اند که نقشه های "آذربایجان بزرگ یا آذربایجان واحد" را نشان داده و بخش هایی از استان های شمالی ایران را به عنوان سرزمین اصلی آذربایجان یکپارچه دانسته و نسبت به آن تبلیغ کرده اند که بر آتش خصم میان دو کشور افزوده است.

ناگفته نماند که تحركات آذربایجان نه تنها از سوی ایران بلکه از سوی ایالات متحده و فرانسه نیز موجب نگرانی شده بود. علی ایحال گذرگاه زنگزور که نقش حیاتی و استراتژیکی در اتصال خط ترانزیتی جنوب به شمال و تنها راه ارتباطی ایران با اروپای شرقی است، به عنوان خط قرمز ایران تلقی می شود که هر اقدام جدیدی در ترسیم مجدد خطوط مرزی مشکلات ژئوپلیتیکی جدیدی ایجاد خواهد کرد. تنش ها بین باکو و تهران در مدت دو سال گذشته بیش از پیش افزایش یافته و هر چند قبلاً هم وجود داشته است، ولی در این دوسال به اوج خود رسیده است.

البته در نگاهی موشکافانه مشخص است که دلیل این جسارت به زعم مقامات آذربایجان از کجا ناشی میشود. اولاً ضعف دیپلماسی دولت جمهوری اسلامی ایران موجب ضعف جلوه دادن این کشور و به ویژه در شرایط کنونی که اعتراضات فراگیرتر شده بود و باعث گردیده که دخالت های عوامل خارجی چه به صورت فیزیکی و چه به صورت جنگ رسانه ای افزایش یابد، خود دلیل بر جرات یافت جمهوری آذربایجان شده است. ثانیاً تلاش جامعه جهانی در به انزوا کشاندن ایران و منفعل شدن دیپلماسی در شرایط کنونی و عدم توانایی پاسخگویی لازم از سوی ایران به دلیل رعایت برخی ملاحظات باعث شده است که باز همسایگان حاشیه خلیج فارس و حتی آذربایجان نیز عرض اندامی از خود نشان دهند.

بعد از موفقیت دولت علی اف در جنگ دوم قره باغ، به زعم وی خصومت با ایران به عنوان سرزمینی بزرگ و تحقیر کردن آن برایش امتیاز بزرگی در نزد افکار عمومی است. تحقق پیمان های دفاعی و نظامی متقابل با ترکیه، اتحاد نظامی با اسرائیل، حمایت فزاینده از سوی کشورهای حاشیه خلیج فارس ضمانت بخش تلاش های دیپلماتیک آذربایجان در موقعیت بین المللی است. آنچه در جایی که سپاه پاسداران به هر دلیلی از سوی پارلمان اروپا به عنوان هسته نظامی تروریستی معرفی می شود. اگر به این موارد جایگزینی آذربایجان به جای روسیه از نگاه اروپا به عنوان منبع انرژی نگاه کنیم، باکو در جریان تحریم روسیه به سرعت با توافق جدید تأمین گاز برای اروپا تا سال ۲۰۲۷ موافقت کرد. آن زمان می توان تعطیل کردن سفارت جمهوری آذربایجان در تهران را به راحتی تفسیر و تعبیر کرد.

بر هیچ فردی پوشیده نیست که در ماجرای تروریستی حرم شاهچراغ که دست عوامل آذربایجانی همکار با اسرائیل ثابت شده بود، کارت برنده ای دست ایران محسوب می شود. اکنون حمله حماقت آمیز فردی به سفارت آذربایجان باعث شده است که کارت مقابله به مثلی در دست آذربایجان باشد. از سوی دیگر، تعطیل کردن سفارت در تهران از سوی آذربایجان یک رفتار احساسی است و بر اساس عرف دیپلماتیک ایران نیز مجبور به تعطیل کردن سفارتش در باکو خواهد شد. البته ایران هیچگاه این کار را انجام نمی دهد. قطع روابط دیپلماتیک و تعطیلی سفارتخانه فضا را برای شیفتن افززون تر می کند و تلاش دشمنان ایرانی و بهره گیران از تخصص میان ایران و آذربایجان هم در این راستاست. لذا بر مسئولین سیاسی آذربایجان است که بار دیگر بدون رفتار احساسی موضوع را بررسی کنند و همانطور که ایران برای شفاف سازی ماجرای حمله به سفارت حاضر به همکاری نزدیک با کارشناسان ذی ربط آذربایجانی است، از استفاده از نگاه اروپا به عنوان منبع انرژی نگاه کنیم، باکو در جریان و تحقیقات ادامه دارد. هر نوع حرکت ناشیانه می تواند بحران را تا حد غیر معقولی به رفتارهای قهرآمیز سوق دهد که هیچ به نفع دو کشور نیست. البته صیادان ماهی از آب گل اود بر طبل این تنش خواهند کوبید.

نتیجه اینکه، این حادثه باعث شد که مسئولین انتظامی جمهوری اسلامی ایران نیز باید دقت بیشتری به خرج دهند و نسبت به وظایف خطیر پلیس دیپلماتیک متوجه باشند. زیرا براساس کنوانسیون های بین المللی حفاظت از سال و جان دیپلمات ها وظیفه هر دولتی است. بی ناگهی به آینده، می توان انتظار داشت که اگر تحركات دیپلماتیک ایران و آذربایجان تشدید یابد که به نفع رژیمها و دخالت دولت های خارج از منطقه است، خطر شرایط غیرقابل کنترل در بدترین حالت، یک جنگ منطقه ای وجود دارد که هیچ یک از طرفین آن را نمی خواهند و بار آن از تحمل منطقه خارج است.

رهبر انقلاب اسلامی در مرقد امام خمینی(ره) و گلزار شهدا حضور یافتند

رهبر انقلاب اسلامی در نخستین ساعات صبح - سه شنبه - و در آستانه چهل و چهارمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی با حضور در حرم امام خمینی(ره) یاد و خاطره بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران را گرامی داشتند. به گزارش گروه سیاسی ایرنا، در آستانه ایام الله دهه فجر و چهل و چهارمین سالگرد پیروزی شکوهمند انقلاب اسلامی، حضرت آیتالله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب به سنت هر ساله در حرم امام خمینی(ره) و مزار شهدای

انقلاب اسلامی حضور یافتند. رهبر انقلاب اسلامی پس از حضور در حرم امام خمینی(ره)، در مزار شهدای حادثه هفتم تیر و شهدای انفجار دفتر نخست وزیری در هشت شهریور سال ۱۳۶۰ حضور یافتند و یاد شهدان بهشتی، رجایی و باهنر و یاران شهیدشان را گرامی داشتند. حضرت آیتالله خامنه‌ای همچنین بر مزار شهید مدافع امنیت آرمان علی‌وردی و تعدادی از شهدای مدافع حرم، شهدای گمنام و شهدای مدافع سلامت نیز حضور یافتند.

رئیس جمهور:

دولت تمام تلاش خود را برای تحقق آرمان‌های امام راحل به کار گرفته است

بر عقلائیّت، عدالت، اخلاقی و معنویّت را هم باید باور داشت و هم به صورت اجرایی دنبال کرد، خاطر نشان کرد؛ دشمنان و بدخواهان دنبال این هستند که این اهداف و آرمان‌ها تحقق پیدا نکنند. آنها نمی‌خواهند سخنی نو و تمدنی به نام اسلام شکل بگیرد. رئیس جمهور گفت: ادعای دشمن این است که ما در عالم حرف نو می‌زنیم، ولی امام (ره) یک نگاه، طرح و تمدنی نو به جامعه بشری عرضه کردند که بر اساس آن جامعه می‌تواند مبتنی بر دین، دنیای خودش را بسازد و می‌تواند با محور قرار دادن دین به تمام نیازهای جامعه عمل بپوشاند؛ یعنی می‌تواند دنیا و آخرت را جمع و دنیا را زمینه آخرت سعادتمند قرار دهد.

ندیدند، معرفی شخصیت امام(ره) و ابعاد انقلاب اسلامی است. رئیس جمهور با اشاره به اینکه این کار باید هنرمندانه و با زبان و استفاده از تکنیک‌های روز انجام شود، اضافه کرد: بیش از هر زمانی نیاز به این داریم که جامعه و بویژه جوان‌ها، سلوک و سیره، هدف و آرمان امام (ره) را بشناسند. دلیل اینکه رهبری معظم انقلاب اسلامی پس از رحلت امام راحل، هر ساله به زیارت مرقد نورانی امام (ره) می‌آیند، این است که می‌خواهند ما را متوجه به این کنند که باید به امام، شخصیت و راه و سلوک و سیره امام (ره) توجه کنیم. وی در ادامه با تأکید بر اینکه آرمان‌های امام (ره) در برپایی جامعه‌ای مبتنی

رئیس جمهور با تأکید بر اینکه دولت مردمی بیش از هر زمان دیگر خودش را متعهد به توجه به خواسته‌های مردم می‌داند، گفت: دولت مردمی نسبت به شکل دادن جامعه‌ای مبتنی بر اخلاق، معنویت و عدالت بر اساس آرمان‌های امام راحل، تمام تلاش خود را در عرصه‌های مختلف به کار گرفته است.

به گزارش خبرنگار حوزه دولت ایرنا، آیتالله سید ابراهیم رئیسی در آستانه فرارسیدن ایام گرامی‌داشت چهارم و چهارمین سالروز پیروزی انقلاب اسلامی به همراه اعضای هیات دولت سیزدهم، با حضور در حرم مطهر امام راحل، ضمن تجدید میثاق با آرمان‌های امام و شهدای انقلاب اسلامی، فرارسیدن دهه فجر را به همه مردم ایران اسلامی تبریک گفت و یاد امام و شهدای انقلاب اسلامی را گرامی داشت.

رئیس جمهور با بیان اینکه این نکته مهمی است که چگونه بعد از گذشت ۴۴ سال از پیروزی انقلاب اسلامی، این میراث گرانقدر امام علیرغم همه فتنه‌ها، توطئه‌ها و نقشه‌های دشمن و دشمنی‌ها ماندگار شده و جلوه‌های بیشتری هم در دنیا پیدا کرده است، گفت: ماندگاری انقلاب اسلامی ریشه در اخلاص امام و حقانیت این پیام و سخن و دعوت دارد. آیت الله رئیسی وفاداری جانانه و دلدادگی مردم را دلیل دیگر ماندگاری انقلاب اسلامی عنوان کرد و افزود: دلیل روشن این دلدادگی شهدایی پرشمار هستند که با فاصله‌ای کم از مرقد مطهر امام راحل آرهمیدهند و جانشان را برای حفاظت و حراست از این انقلاب و تحول بزرگ فدا کردند.

رئیس جمهور در بیان اینکه این انقلاب و این تحول بزرگ را خداوند در دل‌ها ایجاد کرد و خود او هم نگهدار

آن است، اظهار داشت: بیش از هر زمانی نیاز داریم که این انقلاب و ابعاد آن و امام و شخصیت عظیمش را به صورت جامع بشناسیم و به دیگران بشناسانیم. در همین راستا کار ارزشمندی در مؤسسه تنظیم و نشر آثار حضرت امام(ره) در تهیه دانشنامه‌ای جامع انجام شده تا جامعه بشری بیش از پیش با شخصیت امام خمینی (ره) آشنا شود. آیتالله رئیسی راه مصون‌سازی جوان‌های را آشنایی با شخصیت امام (ره) و ابعاد انقلاب اسلامی دانست و تصریح کرد: همه اهل فرهنگ، سخن و قلم بدانند که یکی از راه‌های مصون‌سازی جامعه در جهاد تبیین، بویژه جوان‌های که امام(ره) و دوران جنگ را

«عصر آزادی» از وضعیت مناطق زلزله زده شهرستان خوی در شب های سرد سال و کم طاقتی مردم منطقه گزارش می دهد

خوی در سرمای بی تدبیری

عصر آزادی / شهرام صادق زاده

در فاصله ماه های آذر تا بهمن ۱۴۰۱ وقوع زلزله های کوچک و بزرگ متعدد، مردم شهرستان خوی را دچار هراس کرده که آخرین آن مربوط به زلزله ۲۸ دی ماه بود که ۵.۴ ریشتر قدرت داشت و بدون فوتی تقریباً ختم به خیر شد. هفته جاری نیز با زلزله آغاز شد؛ این بار زلزله ۵.۹ ریشتری که همان مناطق حوالی خوی را مجدداً به لرزه درآورد و جان ۳ نفر را هم گرفت، بیش از یک هزار و ۱۰۰ نفر را روانه بیمارستان کرد و به بیش از ۳ هزار واحد مسکونی ۷۰ شهر و روستا خسارت های ۲۰ تا ۸۰ درصدی وارد نمود. طبق آمار منتشر شده، طی روزهای گذشته بیش از ۶ هزار و ۸۰۰ چادر، حدود ۳ هزار و ۵۰۰ سیستم گرمایشی، بیش از یک هزار و ۳۰۰ تخته پتو و ۲ هزار و ۱۰۰ تخته موکت به شهروندان آسیب دیده خوی اهدا شده است اما معلوم نیست چرا با وجود اعلام توزیع کمک‌های امدادی به شهروندان

آسیب دیده، گزارش های مردمی حاکی از عدم هماهنگی در توزیع این اقلام بوده است! بسیاری از خانه‌های گلی روستاها بر اثر شدت زلزله تخریب شده اند و بدان؛ روستایی است که زلزله خسارت‌های بسیاری بر آن وارد کرده، برق روستا به محض وقوع زلزله قطع شده و روستا به یکباره در تاریکی محض فرو رفته و خوف و وحشت شبانه گریبانگیر اهالی است! نکته جالب توجه اینکه به دلیل مشکلات گسترده امداد رسانی به مردم زلزله زده خوی و روستاهای اطراف این شهرستان، برخی از شهروندان ساکن شبستر، صوفیان، مرند و حتی تبریز در فضای مجازی در قالب یک کمپین اعلام آمادگی کرده اند تا یک اتاق خانه خود را در اختیار خانواده های بی سرپناه خوی قرار دهند که نشان دهنده غیرت آذربایجانی هاست...

اورمیة، شبستر و تبریز یا روستاهای اطراف بروند. در مدیریت وضعیت مناطق زلزله زده خوی همچون سایر شهرهای زلزله زده، مشکلات زیادی وجود دارد و توزیع اقلام و کمک‌های مردمی منظم و سازماندهی شده نیست و این امر موجب بی‌نظمی شده و ممکن است برخی از این وضعیت سوءاستفاده کنند! از قرار معلوم، مردم به کمپ‌هایی که فرمانداری پیش‌بینی کرده نمی‌روند چرا که نگران خانه‌های خود هستند، پس لرزه‌ها هم که خودش در اندازه زلزله هستند و این موارد مردم را نگران کرده است که باید مسئولان تلاش کنند نیازمندی‌های روزانه مردم را تأمین نمایند. خبرنگاران رسانه‌ها نیز گزارش داده اند که برخی از نانوائی‌ها، فروشگاه‌ها، رستوران‌ها و مراکز خدماتی خوی تعطیل هستند و بدین ترتیب مدیریت مردم تشدید می گردد و تأمین نیازهای روزمره و اساسی اهالی با مشکل مواجه می گردد. بدین ترتیب، ضعف مهمی که در مدیریت زلزله شهرستان خوی احساس می‌شود عدم ارتباط کافی با مردم و قانع کردن آنهاست یعنی دولت باید با برنامه و نظامت با مردم آشنایی دیده از زلزله رفتار کند تا اعتماد و همکاری آنان را جلب کند و از تجربیات قبلی در مدیریت بحران‌های زلزله استفاده شود تا مردم امیدوارتر به آینده بنگرند و بپندارند که شهروندان سایر مناطق به فکر آنها هستند!

یکی از اهالی روستای بدلان می‌گوید با حضور نیروهای امدادی هلال‌احمر کمی از دلهره مردم کاسته شد اما سردی هوا شرایط را دشوار کرده و برق منطقه همچنان قطع است!

اولین زلزله‌هایی با بزرگی ۴ ریشتر رخ داده و آمدند و تا صبح در مقابل فرمانداری وهلال احمر اسکان پیدا کردند. عبدالعجید حسن نژاد با بیان این که جمعیت هلال احمر استان با ایجاد ۲۱ اردوگاه اسکان اضطراری امکان اسکان مردم زلزله زده را فراهم کرده است افزود: زلزله‌ها در این زلزله بیشتر از زلزله دو هفته گذشته بود به طوری که در برخی از مناطق خانه‌هایی که خسارت دیده بودند در این زلزله تخریب شدند و مردم می‌ترسند خانه‌ها بر سرشان ویران شود به خاطر همین، حاضر به برگشت به خانه نیستند! او با اشاره به اینکه در شهر فیروزق خسارت‌ها بیشتر از سایر نقاط شهری گزارش شده است اضافه کرد: متأسفانه در این منطقه و مناطق اطراف بیش از ۴۰

پس لرزه اول مردم شهرستان خوی در منطقه شمال آذربایجان غربی امسال زمین لرزه و پس لرزه های متعددی را تجربه کرده اند اما وقوع زمین لرزه های با این تکرر علاوه بر تحمیل استرس و نگرانی بر مردم، خسارات زیادی را بر دوش آنها گذاشته است. به دنبال زلزله شدید ۵.۹ ریشتری این هفته - روز شنبه ۸ بهمن - و خسارات زلزله که این زمین لرزه در شهر خوی و روستاهایش برجای گذاشته و با توجه به بارش برف و دمای زیر صفر درجه و پس لرزه های پیاپی، مشکلات مردم در بخش اسکان و تهیه وسایل گرمایشی زیاد شده بطوری که در مقابل دهیاری روستاهای حادثه دیده و مقابل هلال احمر در خوی جمعیت برای تمکیم کمک‌ها مدت‌ها در صفت می‌مانند! یکی از اهالی روستای بدل آباد که زلزله آسیب زیادی به خانه اش زده است گفت: متأسفانه توزیع چادرهای اسکان به خوبی انجام نمی‌شود به طوری که با خانواده ام در زیر برف و سرما با کمبود وسایل گرمایشی مواجه هستیم. به گفته اهالی، مردم روستاهای درگیر زلزله از مشکل کمبود نان گلنه منندند و برای گرفتن چند قرص نان باید ساعتها در صف بایستند لذا با توجه به اینکه در چنین شرایطی مردم بیش از زمانهای دیگر به دارو و لوازم بهداشتی نیاز دارند اما ولی داروخانه ها بسته هستند و مردم دچار مشکل می